

Forslag til Landstingsforordning om søtransport af gods til, fra og i Grønland.

(Landsstyremedlemmet for trafik)

Forelæggelsesnotat.

1. behandling.

Forslaget har til formål at skabe hjemmel for den retlige nyordning af fragtttransporten, som har været forudsat under forhandlingerne med de interesserede rederier.

I kraft af forslaget vil en tilladelse til det nye Atlantrederi kunne ledsages af en række vilkår, som forpligter rederiet til at løse opgaven i overensstemmelse med det grønlandske samfunds interesser.

Her igennem skabes der sikkerhed for, at transportbetjeningen af Grønland forbliver under vores egen kontrol i sammenhæng med hjemmestyrets deltagelse som aktionær i det nye rederi og den hertil knyttede aktionæroverenskomst.

Forordningens koncessionssystem muliggør samtidig, at der er adgang til senere at etablere nye fragtruter i modsætning til dagens monopoltilstand.

De forpligtelser, som det nye rederi forventes undergivet er omfattende. Fragtrater og sejlplaner skal godkendes af hjemmestyret. Forpligtelserne

fastlægger først og fremmest kvaliteten og kvantiteten i fragtsystemet. Det vil sige anløb af havne, frekvenser, tonnage m.v. Det vil konkret betyde at den nuværende forsyningssikkerhed bevares, samtidig med, at vi får en langt bedre service med ugentlige anløb i de fleste byer.

Containeriseringen bliver gennemført i løbet af to år med heraf følgende besparelser på ca. 30%

Ensfragtsystemet bevares, som vi ønsker det. Særligt for eksporten vil omlægningen af systemet indebære helt nye perspektiver i afsætningsmulighederne.

Forslaget sikrer endvidere, at der som hidtil kan ydes et tilskud til bygdetrafikken gennem afgift på atlantfragten, sådan at vi undgår finansiering af disse aktiviteter fra anden side.

På den baggrund skal jeg på Landsstyrets vegne indstille forslaget til Landstingets velvillige behandling.

**Landstingsforordning nr. af 1992 om
søtransport af gods til, fra og i Grønland.**

I henhold til lov for Grønland nr. 469 af 6. november 1985 om forsyning, trafik, postbesørgelse m.v. §§ 4-6 fastsættes følgende:

§ 1. Søtransport af gods i erhvervsmæssigt øjemed til, fra og i Grønland kan alene udøves efter tilladelse fra Landsstyret.

§ 2. Bestemmelsen i § 1 gælder ikke for søtransport, der

- 1) udføres af skibe tilhørende eller chartret af danske statsmyndigheder og statsinstitutioner,
- 2) er nødvendig for driften af de dansk-amerikanske forsvarsområder, der er oprettet i henhold til traktat af 27. april 1951 om forsvaret i Grønland, eller
- 3) udføres i forbindelse med virksomhed, der er omfattet af lov nr. 335 af 6. juni 1991 om mineralske råstoffer m.v. i Grønland.

§ 3. Landsstyret kan ved bekendtgørelse bestemme, at visse former for søtransport undtages helt eller delvist fra forordningen.

§ 4. Tilladelse til søtransport kan gives til såvel enkeltstående transporter, bestemte skibe eller transportformål, som til rutefart mellem bestemte destinationer.

Stk. 2. Tilladelse kan meddeles som en eneret.

§ 5. Tilladelse meddeles alene for et begrænset

tidsrum og kan gøres betinget af nærmere fastsatte vilkår herunder godkendelse af fragtrater, sejlplaner, domicilering og anvendelse af grønlandsk arbejdskraft.

§ 6. Enhver, der i henhold til denne forordning meddeles tilladelse til søtransport, er pligtig at betale en af landstinget årligt fastsat afgiftsprocent af det ved befragtning opkrævede fragtbeløb til dækning af omkostninger ved fragtttransportsystemet til andre destinationer i Grønland.

Stk. 2. Landsstyret kan fastsætte bestemmelser vedrørende opkrævning og afregning af afgifter samt fastsætte bestemmelser om fritagelse eller lempelse for afgifter ved udførsel af visse transportere.

§ 7. Landsstyret kan ved bekendtgørelse fastsætte nærmere regler for

- 1) fremgangsmåden og oplysningspligten ved ansøgning om tilladelse og
- 2) udøvelsen af søtransport i henhold til en efter denne forordning meddelt tilladelse.

§ 8. For overtrædelse af § 1 og § 6 stk. 1 idømmes bøde. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, andelsselskaber eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

Stk. 2. For overtrædelse af bestemmelser i forskrifter, fastsat i medfør af denne forordning, kan der idømmes bøde.

Stk. 3. Landsstyret, eller den Landsstyret bemyndiger dertil, kan tilkendegive overfor den, der overtræder bestemmelserne i § 6 stk. 1, at sagen kan afgøres uden retlig forfølgning, såfremt pågældende

erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angivet frist, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Stk. 4. Med hensyn til den i stk. 3 nævnte tilkendegivelse finder bestemmelserne i retsplejeloven om indholdet af anklageskrift tilsvarende anvendelse.

§ 9. Landstingsforordningen træder i kraft den 1. november 1992.

Stk. 2. Samtidig ophæves landstingsforordning nr. 8 af 8. november 1985 om søtransport af gods til Grønland.

Stk. 3. Tilladelse meddelt i henhold til landstingsforordning nr. 8 af 8. november 1985 om søtransport af gods til Grønland bortfalder med virkning fra den 1. januar 1993.

Grønlands Hjemmestyre den

1992.

Lars Emil Johansen / Kuupik Kleist

Bemærkninger til Landstingsforordning om søtransport af gods til, fra og i Grønland.

Generelle bemærkninger:

I betænkningen om Grønlands fremtidige trafikstruktur, som ligger til grund for den tekniske og organisatoriske fornyelse af fragtbesejlingen, anbefalede man, at den nuværende regulering af søtransporten blev afløst af en moderne koncessionslovgivning.

På forårssamlingen tilsluttede Landstinget sig principperne for en nyordning, der herefter har dannet udgangspunkt for forhandlingerne med interesserede rederier om vilkårene for deres deltagelse i en fornyelse af fragtbesejlingen.

Forslaget afløser landstingsforordning nr. 8 af 8. november 1985 om søtransport til Grønland (i det følgende kaldet 1985-forordningen).

Kalaallit Niuerfiat har hidtil ved 1985-forordningen været undtaget fra bestemmelserne om, at søtransport af gods til Grønland kun måtte ske med Landsstyrets tilladelse, hvilket i praksis har medført, at Kalaallit Niuerfiat har eneret til søtransport af gods til Grønland men derimod ikke fra Grønland.

Forordningsforslaget regulerer både søtransport til, fra og i Grønland, hvor 1985-forordningen udelukkende regulerede søtransport til Grønland.

Forordningsforslaget giver desuden udtrykkelig lovhjemmel til, at der i forbindelse med en tilladelse gives vilkår, såsom godkendelse af fragtrater, sejlplaner domicilering og anvendelsen af grønlandsk arbejdskraft.

Endvidere foreslås en ny bestemmelse om betaling af afgift til dækning af omkostninger ved fragtttransportsystemet til andre destinationer i Grønland (ensfragtsystemet).

Det er med baggrund i forordningsforslaget Landsstyrets hensigt

at meddele koncession til det nye rederiaktieselskab, der forventes etableret. Koncessionen vil bl.a. indeholde en specifikation af koncessionsruterne, en specifikation af sejlplanerne samt bestemmelser om fragtrater.

Tilladelser til at udøve søtransport til Grønland efter 1985-forordningen, er meddelt dels Det grønlandske Olieselskab og dels Royal Greenlands skib "Alibak Josefsen". Disse tilladelser forventes fornyet ved forordningens ikrafttræden. Desuden er Kalaallit Niuerfiat, som nævnt, undtaget fra at skulle ansøge om tilladelse. Herudover besejles Grønland kun regelmæssigt af Samskip, der fragter gods fra Grønland. Denne sejlads forventes indstillet ved tildeling af den nye koncession efter aftale mellem rederiaktieselskabet og Samskip.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Til § 1.

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til 1985-forordningens § 1 stk. 1 med den udvidelse, at der også kræves tilladelse til søtransport i Grønland og med Grønland som oprindelsessted. Det er endvidere kun søtransport i erhvervsmæssigt øjemed, der er omfattet. Ved "søtransport" menes, at der skal være et klart transportformål. Fiskefartøjer, der bringer fangst i land er ikke omfattet af begrebet "søtransport". Ved "erhvervsmæssigt øjemed" forstås, at der skal være tale om søtransport med skib, der ejes eller drives i erhvervsmæssigt øjemed eller en transport mod vederlag. Fiskefartøjer, der transporterer gods på egen køl, d.v.s. eget gods på eget skib som led i anden virksomhed end transport, er derfor principielt omfattet af forordningen, men sådan transport påregnes undtaget fra forordningen i henhold til § 3.

Til § 2.

Denne undtagelsesbestemmelse er med redaktionelle ændringer en videreførsel af 1985-forordningens § 2, bortset fra undtagelsesbestemmelsen om Kalaallit Niuerfiat, der er udgået.

Til § 3.

Bestemmelsen sikrer, at Landsstyret har mulighed for generelt at lade visse former for søtransport være undtaget fra forordningen med den virkning, at der ikke kræves tilladelse eller, at der ikke kræves afgift. De former for søtransport, der eksempelvis kan omfattes af bestemmelsen er transport på egen køl.

Bestemmelsen tænkes bl.a. anvendt på hjemmestyrets serviceaktieselskab, der stiftes i forbindelse med Kalaallit Niuersuats omdannelse. Selskabet skal varetage forsyningen af bygder og yderdistrikter, postbesørgelsen og olieforsyningen som en samfundspålagt opgave.

Til § 4.

Bestemmelsen angiver udtømmende, i hvilken udstrækning tilladelsen kan gives. Den koncession, der forventes tildelt det nye rederi, indeholder forskellige undtagelsesbestemmelser for specielle transport, som derfor kræver tilladelse efter forordningen. Det vil bero på et konkret skøn udfra samfundsmæssige og økonomiske hensyn, om der er formålstjenligt også at lade sådanne søtransporter udføres af rederiaktieselskabet - uanset de ikke omfattes af koncessionen, eller om de mest hensigtsmæssigt kan udøves af andre.

Til § 5.

Bestemmelser angiver, at en tilladelse til søtransport efter forordningen altid meddeles tidsbegrænset. Endvidere kan Landsstyret gøre tilladelsen betinget af vilkår. Disse vilkår er ikke udtømmende, men må ses som eksempler.

Med hensyn til vilkår om arbejdskraft skal det bemærkes, at søtransport udført af grønlandsk registrerede skibe er omfattet af de gældende bestemmelser i lov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland. Muligheden for indsættelse af vilkår om anvendelse af grønlandsk arbejdskraft sigter derfor mod grønlandske selskaber, som driver skibe, der er indregistreret andre steder end i Grønland. Anvendelsen af kvalificeret grønlandsk

arbejdskraft anses for at skabe et tættere tilhørsforhold til Grønland, og vil dermed bidrage til forsyningssikkerheden generelt.

Til § 6.

Det foreslås, at enhver, der i henhold til denn lov meddeles tilladelse til søtransport, skal betale en afgift til dækning af omkostningerne ved ensfragtprissystemet. Afgiften skal beregnes som en procentsats af det opkrævede fragtbeløb. Procentsatsen vil skulle fastsættes af Landstinget hvert år på dettes efterårssamling.

Der lægges op til, at Landsstyret kan fastsætte bestemmelser om opbygning og indretning af afgiftssystemet og fritagelser eller lempelse af afgiften ved udførsel af visse transportere. Fritagelses- og lempelsesmuligheden kan anvendes, såvel generelt i forbindelse med udstedelse af en tilladelse til søtransport, som konkret i forhold til enkeltstående former for transportere, som transportere af bestemte godsarter. Stk. 2 vil dog ikke kunne danne grundlag for individuelle behandlinger af ansøgninger om fritagelse eller lempelse, idet bestemmelsen alene sigter mod regulering i bekendtgørelses- eller cirkulærereform.

Til § 7.

Bestemmelsen er en hjemmel til Landsstyret til at fastlægge den praktiske ansøgningsform ved bekendtgørelse. Endvidere kan der udstedes bekendtgørelse om oplysningspligten i forbindelse med en ansøgning. På denne måde sikrer man, at Landsstyret har det bedst mulige vurderingsgrundlag for at meddele tilladelse efter forordningen.

Yderligere kan Landsstyret fastsætte generelle regler ved bekendtgørelse for selve udøvelsen af søtransport efter forordningen. Disse regler vil regulere forholdet nærmere efter meddelelse af en tilladelse. Det er ikke hermed tilsigtet ændringer i den bestående lovgivning om forhold til søs.

Til § 8.

Bestemmelsen er indholdsmæssigt stort set en videreførsel af 1985-forordningens § 4. Det foreslås, at der kan idømmes bøde ved overtrædelse af bestemmelserne i denne forordning; ligesom der i forskrifter udstedt i medfør af §§ 3, 6 stk. 2 og § 7 kan fastsættes bøde for overtrædelse af bestemmelserne heri.

Findes en overtrædelse af § 6 ikke at burde medføre bøde på mere end to gange den unddragne afgift, vil bødespørgsmålet kunne afgøres administrativt. Ved administrative afgørelser vil bestemmelserne i retsplejeloven om indholdet af anklageskrift skulle finde tilsvarende anvendelse.

Til § 9.

Det grønlandske Olieselskabs og "Alibak Josefsen"´s tilladelser til udøvelse af søtransport, der er de eneste tilladelser, der er meddelt efter 1985-forordningen, bortfalder den 1. januar 1993. De forventes dog videreført efter ansøgning om tilladelse efter denne forordning.